

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету
Неля ПОДЛЕВСЬКА
1 вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Сучасна польська мова. Фонетика й орфографія

Галузь знань А Освіта
Спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Середня освіта (Польська мова та зарубіжна література. Українська мова і література).
Обсяг дисципліни – 8 кредитів ЄКТС.
Шифр дисципліни ОФП.01
Мова навчання – українська, польська
Статус дисципліни: обов’язкова (фахової підготовки)
Факультет – гуманітарно-педагогічний
Кафедра – слов’янської філології

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг	Кількість годин					Контрольна робота	Курсова робота	Форма семестрового контролю		
				Аудиторні заняття							Самостійна робота студента	Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	1	1	4	50	16		34		70			+	
Д	1	2	4	50	16		34		70				+
Разом ДФ			8	100	32		68		140			1	1
З	1	1	4	10	4		6		110	+		+	
З	1	2	4	10	4		6		110	+			+
Разом ЗФ			8	20	8		12		220			1	1

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Польська мова та зарубіжна література. Українська мова і література)»

Програму склала _____ канд. пед. н., доц. Оксана РАНЮК

Схвалена на засіданні кафедри слов’янської філології

Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Завкафедри слов’янської філології _____ Наталія ТОРЧИНСЬКА

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету _____ Неля ПОДЛЕВСЬКА

Хмельницький 2025

3. Пояснювальна записка

Дисципліна «Сучасна польська мова. Фонетика й орфографія» є однією із фахових дисциплін і посідає провідне місце у підготовці фахівців першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю А4 Середня освіта, за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Польська мова та зарубіжна література. Українська мова і література)».

Пререквізити – дисципліна вихідна.

Постреквізити – **ОФП.02** Сучасна польська мова. Морфологія, **ОФП.03** Сучасна польська мова. Лексикологія, **ОФП.04** Сучасна польська мова. Синтаксис, **ОФП.05** Стилїстика і культура сучасної польської мови, **ОФП.07** Курсова робота з методики навчання польської / української мови, **ОФП.15** Розмовний практикум з польської мови, **ОФП.16** Методика навчання польської мови, **ОФП.19** Педагогічна практика (пропедевтична), **ОФП.20** Педагогічна практика з польської мови і зарубіжної літератури у закладах загальної середньої освіти.

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання у сфері середньої освіти.

ЗК 04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 19. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ФК 02. Здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів.

ФК 03. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

програмні результати навчання:

ПРН 03. Спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності.

ПРН 05. Використовувати мовні засоби для пояснення учням навчального матеріалу, постановки проблемних питань, відповідати на запитання; застосовувати мову та мовні засоби як інструмент мотивації учнів до пізнання навколишнього світу.

ПРН 07. Демонструвати академічні знання з освітньої галузі/навчального предмету (інтегрованого курсу) і володіти методиками і технологіями моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

ПРН 39. Володіти іноземною мовою на рівні C1 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

ПРН 40. Доводити конкретними прикладами зв'язок між різними рівнями системи іноземної мови, інтерпретувати мовний та мовленнєвий матеріал з урахуванням спільних рис і відмінностей державної та іноземної мов.

ПРН 41. Аналізувати, коментувати, реферувати та перекладати тексти художнього, публіцистичного, науково-популярного і ділового стилів, використовуючи словники різних типів.

ПРН 45. Моделювати й аналізувати лінгвістичні одиниці в стандартних і нестандартних ситуаціях, здійснювати лінгвістичний аналіз тексту через взаємозв'язок мовних одиниць.

Мета дисципліни - ознайомлення студентів із системою фонетики та орфографії сучасної польської мови, формування теоретичних знань та практичних умінь у сфері звукової організації мови, правил вимови та написання; розвиток навичок правильної артикуляції, орфографічної грамотності та орфоепічної норми; підготовка до подальшого поглибленого вивчення граматики та стилістики польської мови.

Предмет дисципліни: фонетична система сучасної польської мови (звуки, наголос, інтонація, фонологічні опозиції), орфографічні правила та принципи, їх історичне становлення і сучасний стан, взаємозв'язок між звуковою та графічною системами.

Завдання дисципліни: вивчення звукової системи польської мови та її основних одиниць; засвоєння принципів польської орфографії та орфоепії; ознайомлення з особливостями артикуляції голосних і приголосних, правилами наголосу та інтонації; формування навичок

правильної вимови польських звуків і звукосполучень; опанування правил написання та пунктуації у польській мові; розвиток уміння зіставляти польську фонетичну та орфографічну систему з українською, виявляти спільні та відмінні риси; підготовка студентів до практичного використання польської мови в усній і письмовій комунікації.

Результати навчання. Здобувач освіти, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *знати* фонетичну систему польської мови, основні правила наголосу та інтонаційні моделі; *володіти* орфоепічними нормами сучасної польської мови; *розуміти* принципи польської орфографії, основні правила написання та вживання розділових знаків; *уміти* правильно вимовляти польські звуки та звукосполучення, дотримуватися інтонаційних норм; *застосовувати* орфографічні правила в письмовому мовленні; *аналізувати* фонетичні явища та орфографічні норми польської мови, пояснювати їхню специфіку; *виявляти та виправляти* фонетичні й орфографічні помилки; *користуватися* довідковою літературою (орфографічними словниками, правилами правопису) для забезпечення нормативності мовлення.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні заняття	СРС	лекції	практичні заняття	СРС
I семестр						
Тема 1. Предмет фонетики. Історія розвитку фонетичної науки. Теоретичне і практичне значення вивчення фонетики. Галузі фонетики. Органи мови та слуху і їх функції у процесі артикуляції та перцепції звуків мови. Методи експериментальних досліджень	2	4	9			14
Тема 2. Підсистеми фонетичної системи польської мови (система голосних та система приголосних). Система голосних: артикуляційна та акустична характеристика голосних, основні принципи класифікації голосних.	2	4	9	1	2	14
Тема 3. Артикуляційна та акустична характеристика приголосних. Основні принципи класифікації приголосних.	2	4	9	1	2	14
Тема 4. Позиційні асиміляції звуків у процесі мовлення.	2	4	9	2		14
Тема 5. Варшавська та краковська вимови.	2	4	9		2	14
Тема 6. Наголос у польській мові. Поняття складу. Види складів. Правила поділу слів на склади	2	4	8			12
Тема 7. Поняття орфоепічної норми. Кодифікація вимови. Старанна та розмовна вимова. Основні тенденції розвитку фонетичної системи сучасної польської мови.	2	4	8			14
Тема 8. Фонологічна система сучасної польської мови. Чергування голосних і приголосних фонем у сучасній польській мові. Узагальнення та повторення.	2	6	9			14
Разом за семестр	16	34	70	4	6	110
II семестр						
Тема 1. Орфографія. Місце орфографії серед інших лінгвістичних дисциплін. Основні принципи польської орфографії. Правила написання ó-и; правопис літер ą, ę та буквосполучень o, e + носовий приголосний.	2	4	9	1	2	14
Тема 2. Правила вживання літер i, j. Історичні передумови написання rz-ż, ch-ħ. Правопис окремих типів дериватів.	2	4	9	1	2	14
Тема 3. Написання слів разом та окремо. Правила написання прийменникових конструкцій, дериватів, утворених від прийменникових словосполучень та складених прийменників. Вживання великої та малої літери. Вживання дефіса	2	4	9	2	2	14
Тема 4. Правопис займенникових конструкцій. Правопис часток. Правопис слів з префіксами слов'янського та	2	4	9			14

іноземного походження.						
Тема 5. Місце словотвору в системі граматики сучасної польської мови. Словотвір сучасної польської мови: дериваційні класи та словотвірні засоби. Основні формальні способи словотворення	2	4	9			14
Тема 6. Словотвір іменників: словотвірні типи субстантивів. Словотвір займенників та числівників.	2	4	8			12
Тема 7. Словотвір прикметників. Словотвір прислівників.	2	4	8			14
Тема 8. Деривація дієслів: специфіка польської мови у порівнянні з українською. Правила переносу слів. Транскрипція та транслітерація українського алфавіту польською мовою. Повторення та узагальнення вивченого.	2	6	9			14
Разом за семестр	16	34	70	4	6	110

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст лекційного курсу

Номер теми	Перелік тем лекцій, їхні анотації	Кількість годин
I семестр		
1	Предмет фонетики. Історія розвитку фонетичної науки (лекція-візуалізація, лекція-бесіда) Теоретичне і практичне значення вивчення фонетики. Галузі фонетики. Органи мови та слуху і їх функції у процесі артикуляції та перцепції звуків мови. Звук як явище акустики. Методи експериментальних досліджень. (лекція-візуалізація) <i>Література:</i> 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26, 29.	2
2	Підсистеми фонетичної системи польської мови (система голосних та система приголосних). Система голосних: артикуляційна та акустична характеристика голосних. (лекція-візуалізація) Класифікація голосних та приголосних в польській мові. Основні принципи класифікації голосних. Носові голосні, особливості їхньої артикуляції. <i>Література:</i> 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26.	2
3	Артикуляційна та акустична характеристика приголосних (лекція-візуалізація) Основні принципи класифікації приголосних (за місцем, способом творення та участю голосових зв'язок у процесі артикуляції). М'які, тверді та пом'якшені звуки. Асинхронічна палатальність. Фонетичний аналіз <i>Література:</i> 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26.	2
4	Позиційні асиміляції звуків у процесі мовлення (лекція-візуалізація) Асиміляція в середині слова та на межі слів. Типи уподібнень. Асиміляція за дзвінкістю-глухістю. Асиміляція за місцем творення. Асиміляція за способом творення. Вимова приголосних в абсолютному кінці слова. <i>Література:</i> 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26, 33.	2
5	Варшавська та краковська вимови. Міжсловна асиміляція. Відмінності між краковською та варшавською вимовами. Спрощення в групах приголосних. Подвоєння (лекція-візуалізація) <i>Література:</i> 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26.	2
6	Наголос у польській мові. Поняття складу (лекція-візуалізація) Поняття наголосу. Види наголосів. Слова і форми з наголосом на третьому та четвертому з кінця складах у польській мові. Проклітики та енклітики. Поняття складу. Види складів. Правила поділу слів на склади <i>Література:</i> 1, 2, 4, 6, 9.	2
7	Поняття орфоепічної норми. Кодифікація вимови (лекція-візуалізація, лекція-диспут) Старанна та розмовна вимова. Основні тенденції розвитку фонетичної системи сучасної польської мови. Мовлення сучасних поляків. <i>Література:</i> 1, 2, 4, 6, 9, 33.	2
8	Фонологічна система сучасної польської мови. Чергування голосних і приголосних фонем у сучасній польській мові. (лекція-візуалізація) Поняття фонем в сучасній лінгвістиці. Фонема і звук. Диференціальні ознаки фонем. Чергування голосних звуків. Чергування приголосних звуків. <i>Література:</i> 1, 9, 12.	2
Разом за I семестр		16

II семестр		
1	Орфографія. Місце орфографії серед інших лінгвістичних дисциплін. Основні принципи польської орфографії (фонетичний, морфологічний, історичний та умовний). Правила написання <i>ó-u</i>; правопис літер <i>q, ę</i> та буквосполучень <i>o, e +</i> носовий приголосний. <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19.</i>	2
2	Правила вживання літер <i>i, j</i>. Історичні передумови написання <i>rz-ż, ch-h</i>. Правопис окремих типів дериватів (префікс <i>z-</i> (<i>z-, s-, ś-</i>), <i>wz-</i> (<i>wz-, wez-, ws-, wes</i>), інших префіксів, що закінчуються на приголосний (<i>bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i>); правила написання подвоєних приголосних; прикметники на <i>-ski, -cki, -dzki</i>; іменники на <i>-stwo, -ctwo, -dztwo</i>; іменники на <i>-szczyzna, -ccyzna, -dcyzna</i>). Правопис окремих іменних та дієслівних форм (написання іменників на <i>-eja, -ea, -ua</i>; правопис <i>s, z, c, n</i> перед м'якими приголосними, дієслова на <i>-ł</i> у минулому часі; <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19, 23, 26.</i>	2
3	Написання слів разом та окремо. Правопис складних слів типу <i>lwipyszczek</i>; правила написання словосполучень типу <i>lwia paszcza</i>; написання разом та окремо утворень типу <i>obco brzmiący, łatwo zrozumiały</i>; правопис словосполучень типу <i>artysta malarz, pies przewodnik</i>; правопис складених прикметників; правопис числівника <i>pół</i> та <i>ćwierć</i>. Правила написання прийменникових конструкцій, дериватів, утворених від прийменникових словосполучень та складених прийменників. Написання разом та окремо прийменникових конструкцій. Написання складених прийменників. Вживання великої та малої літери: синтаксичний, семантичний, емоційний принцип. Можливість варіантного написання. Вживання дефіса (правопис слів типу <i>pseudo-Polak, eks-Amerykanin</i>; написання географічних назв типу <i>Bielsko-Biała</i>; правопис складених прикметників типу <i>biało-czerwony</i>; правопис двочленних іменників типу <i>laska-parasol, kupno-sprzedaż</i>). <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19, 23, 26.</i>	2
4	Правопис займенникових конструкцій. Написання складених займенників типу <i>ten sam, taki sam</i>. Правопис слова <i>jak, indziej</i>. Правопис часток (<i>nie, bądź, bodaj, byle, chyba, ci, co, lada, niech, niechaj, no, oby, też, to, tu; -że, -ż, -li</i>). Написання заперечної частки <i>nie</i> разом та окремо. Правопис <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i>. Правопис слів з префіксами слов'янського та іноземного походження (правопис префіксів <i>ni-, quasi-</i>). <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19, 23, 26.</i>	2
5	Місце словотвору в системі граматики сучасної польської мови. Словотвір сучасної польської мови: дериваційні класи та словотвірні засоби. Загальна класифікація дериватів. Поняття словотвірного ланцюжка, словотвірного гнізда і продуктивного словотвірного типу. Основні формальні способи словотворення: префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, складання (основоскладання – юктапозиція, словоскладання – композиція) та ін. <i>Література: 26, 27.</i>	2
6	Словотвір іменників: словотвірні типи субстантивів. Афіксація (суфіксація, префіксація, конфіксація), осново- та словоскладання, аббревіація, конверсія, зрощення, семантичний спосіб. Перехід інших частин мови в іменники (субстантивація). Словотвір займенників та числівників. Особливості творення займенників (іменних, прикметникових, числівникових та дієслівних). Особливості творення числівників (кількісних, порядкових, дробових). <i>Література: 26, 27.</i>	2
7	Словотвір прикметників. Ступені порівняння як форми якісних прикметників. Творення та значення вищого та найвищого ступенів порівняння. Словотвір якісних прикметників; словотвір відносних і присвійних прикметників; творення прикметників від географічних назв; прикметники, утворені складанням основ. Словотвір прислівників. Ступені порівняння прислівників. Морфологічні типи прислівників: відіменникові, відприкметникові, відзайменникові, відчислівникові та віддієслівні. Правопис прислівників і прислівникових сполук. <i>Література: 26, 27.</i>	2
8	Деривація дієслів: специфіка польської мови у порівнянні з українською. Словотвір	2

	дієслів: внутрішньодієслівний словотвір, творення дієслів від інших частин мови (суфіксація, конфіксація та ін.). Правила поділу слів (неподільні одиниці; поділ груп приголосних; відділення префікса та кореня; правила переносу складних слів; поділ груп приголосних на межі кореня та суфікса). Транскрипція та транслітерація українського алфавіту польською мовою. Орфографічна адаптація іноземних прізвищ та власних назв. <i>Література: 26, 27.</i>	
	Разом за II семестр	16

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер теми	Перелік тем лекцій, їхні анотації	Кількість годин
I семестр		
1.	Підсистеми фонетичної системи польської мови (система голосних та система приголосних). Система голосних: артикуляційна та акустична характеристика голосних. Артикуляційна та акустична характеристика приголосних (лекція-візуалізація) Класифікація голосних та приголосних в польській мові. Основні принципи класифікації голосних. Носові голосні, особливості їхньої артикуляції. Основні принципи класифікації приголосних (за місцем, способом творення та участю голосових зв'язок у процесі артикуляції). М'які, тверді та пом'якшені звуки. Асинхронічна палатальність. Фонетичний аналіз <i>Література: 1, 2, 4, 6, 7.</i>	2
2.	Позиційні асиміляції звуків у процесі мовлення (лекція-візуалізація) Асиміляція в середині слова та на межі слів. Типи уподібнень. Асиміляція за дзвінкістю-глухістю. Асиміляція за місцем творення. Асиміляція за способом творення. Вимова приголосних в абсолютному кінці слова. <i>Література: 1, 2, 4, 6, 7.</i>	2
Разом за I семестр		4
1.	Орфографія. Місце орфографії серед інших лінгвістичних дисциплін. Основні принципи польської орфографії (фонетичний, морфологічний, історичний та умовний). Правила написання <i>ó-u</i> ; правопис літер <i>q, e</i> та буквосполучень <i>o, e</i> + носовий приголосний. Правила вживання літер <i>i, j</i> . Історичні передумови написання <i>rz-ż, ch-h</i> . Правопис окремих типів дериватів (префікс <i>z-</i> (<i>z-, s-, ś-</i>), <i>wz-</i> (<i>wz-, wez-, ws-, wes</i>), інших префіксів, що закінчуються на приголосний (<i>bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i>); правила написання подвоєних приголосних; прикметники на <i>-ski, -cki, -dzki</i> ; іменники на <i>-stwo, -ctwo, -dztwo</i> ; іменники на <i>-szczyzna, -cczyzna, -dczyzna</i>). Правопис окремих іменних та дієслівних форм (написання іменників на <i>-eja, -ea, -ua</i> ; правопис <i>s, z, c, n</i> перед м'якими приголосними, дієслова на <i>-ł</i> у минулому часі; <i>Література: 1, 3, 6, 9, 15, 17.</i>	2
2.	Написання слів разом та окремо. Правопис складних слів типу <i>lwipyszczek</i> ; правила написання словосполучень типу <i>lwia paszcza</i> ; написання разом та окремо утворень типу <i>obco brzmiący, łatwo zrozumiały</i> ; правопис словосполучень типу <i>artysta malarz, pies przewodnik</i> ; правопис складених прикметників; правопис числівника <i>pół</i> та <i>ćwierć</i> . Правила написання прийменникових конструкцій, дериватів, утворених від прийменникових словосполучень та складених прийменників. Написання разом та окремо прийменникових конструкцій. Написання складених прийменників. Вживання великої та малої літери: синтаксичний, семантичний, емоційний принцип. Можливість варіантного написання. Вживання дефіса (правопис слів типу <i>pseudo-Polak, eks-Amerykanin</i> ; написання географічних назв типу <i>Bielsko-Biała</i> ; правопис складених прикметників типу <i>biało-czerwony</i> ; правопис двочленних іменників типу <i>laska-parasol, kupno-sprzedaż</i>). <i>Література: 6, 15, 17.</i>	2
Разом за II семестр		4

5.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми навчання

Номер теми	Тема практичного заняття	Кількість годин
1.	Теоретичне і практичне значення фонетичних досліджень. Зв'язок фонетики та орфографії. Фонетична та графічна адаптація запозичень. Робота над дикцією. <i>Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26, 29.</i>	2
2.	Три аспекти вивчення звуків. Артикуляційний аспект. Експериментальні методи досліджень в фонетиці (кімографічний, палатографічний, лабіографічний, рентгенографічний, ларингоскопічний та ін.). Звук як акустичне явище. Робота над дикцією. <i>Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26, 29.</i>	2
3.	Фонетичний аналіз голосних. Звукова реалізація літер <i>e, a</i> . Здійснення фонетичного запису слів (виконання <i>i</i> подвійної та однієї функції). <i>Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26.</i>	2
4.	Фонетичний аналіз голосних. Робота над дикцією <i>Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26.</i>	2
5.	Фонетичний аналіз приголосних. Принципи транскрибування. <i>Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26.</i>	2
6.	Фонетичний аналіз приголосних. Робота над дикцією. <i>Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26.</i>	2
7.	Транскрибування текстів. Аналіз асиміляцій в середині слова. <i>Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26, 33.</i>	2
8.	Транскрибування текстів. Міжслівна асиміляція. Спрощення груп приголосних <i>Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26, 33.</i>	2
9.	Варшавська та краківська вимови. Транскрибування текстів у варшавській та краківській вимові. <i>Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26.</i>	2
10.	Прослуховування записів текстів у варшавській та краківській вимові. Вироблення навичок розрізняти на слух мову представників варшавської та краківської вимови. <i>Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26.</i>	2
11.	Польський наголос: норма та узус. Енклітики і проклітики <i>Література: 1, 2, 4, 6, 9.</i>	2
12.	Поділ слів на склади. <i>Література: 1, 2, 4, 6, 9.</i>	2
13.	Принципи правильної вимови. Аналіз фонетичних помилок. Транскрибування текстів. Аналіз запитань та відповідей, що стосуються проблем правильної вимови, дописувачів сайту Poradnia Językowa. <i>Література: 1, 2, 4, 6, 9, 33.</i>	2
14.	Вимова ведучих на телебаченні та радіо. Нестаранна вимова (прослуховування записів). Самостійне формулювання відповідей на запитання дописувачів сайту Poradnia Językowa. <i>Література: 1, 2, 4, 6, 9, 33.</i>	2
15.	Фонетика та фонологія: розмежування предмету дослідження. Аналіз фонем польської мови. Варіанти фонему – алоформи <i>Література: 1, 9, 12.</i>	2
16.	Чергування голосних та приголосних. <i>Підсумкове заняття. Контрольна робота</i> <i>Література: 1, 9, 12.</i>	4
Разом за I семестр		34
II семестр		
1.	Основні принципи польської орфографії (фонетичний, морфологічний, історичний та умовний). Правила написання <i>ó-u</i> . Правопис літер <i>a, e</i> та буквосполучень <i>o, e</i> + носовий приголосний. <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19.</i>	2
2.	Правила вживання літер <i>i, j</i> . Історичні передумови написання <i>rz-ż, ch-h</i> . Теоретичне (письмове) опитування. <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19.</i>	2
3.	Правопис окремих типів дериватів (префікс <i>z-</i> (<i>z-, s-, ś-</i>), <i>wz-</i> (<i>wz-, wez-, ws-, wes</i>), інших префіксів, що закінчуються на приголосний (<i>bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i>). Правила написання подвоєних приголосних; прикметники на <i>-ski, -cki, -</i>	2

	<i>dzki</i>; іменники на <i>-stwo, -ctwo, -dztwo</i>; іменники на <i>-szczyzna, -cczyzna, -dczyzna</i>). Правопис окремих іменних та дієслівних форм (написання іменників на <i>-eja, -ea, -ua</i>; правопис <i>s, z, c, n</i> перед м'якими приголосними, дієслова на <i>-ł</i> у минулому часі; закінчення <i>-Iszy, -wszy</i> у дієприслівниках; закінчення форм інфінітива). <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19, 23, 26.</i>	
4.	Написання слів разом та окремо. Правопис складних слів типу <i>lwipyszczek</i>; правила написання словосполучень типу <i>lwia paszcza</i>; написання разом та окремо утворень типу <i>obco brzmiący, łatwo zrozumiały</i>. Правопис словосполучень типу <i>artysta malarz, pies przewodnik</i>; правопис складених прикметників; правопис числівника <i>pół</i> та <i>ćwierć</i>. Вживання великої та малої літери: синтаксичний, семантичний, емоційний принцип. Теоретичне (письмове) опитування. <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19, 23, 26.</i>	2
5.	Правила написання прийменникових конструкцій, дериватів, утворених від прийменникових словосполучень та складених прийменників. <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19, 23, 26.</i>	2
6.	Правопис займенникових конструкцій. Написання складених займенників типу <i>ten sam, taki sam</i>. Правопис слова <i>jak</i> та <i>indziej</i>. Правопис часток (<i>nie, bądź, bodaj, byle, chyba, ci, co, lada, niech, niechaj, no, oby, też, to, tu; -że, -ż, -li</i>). <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19, 23, 26.</i>	2
7.	Написання заперечної частки <i>nie</i> разом та окремо. Правопис <i>–był, –był, –by, –był, –byście</i>. Правопис слів з префіксами слов'янського та іноземного походження (правопис префіксів <i>niby-, quasi-</i>). <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19, 23, 26.</i>	2
8.	Вживання дефіса (правопис слів типу <i>pseudo-Polak, eks-Amerykanin</i>; написання географічних назв типу <i>Bielsko-Biała</i>; правопис складених прикметників типу <i>białoczerwony</i>; правопис двочлених іменників типу <i>laska-parasol, kupno-sprzedaż</i>). <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19, 23, 26.</i> Теоретичне (письмове) опитування.	2
9	Місце словотвору в системі граматики сучасної польської мови. Словотвір сучасної польської мови: дериваційні класи та словотвірні засоби. Загальна класифікація дериватів. Поняття словотвірного ланцюжка, словотвірного гнізда і продуктивного словотвірного типу. <i>Література: 3, 26, 27.</i>	2
10	Основні формальні способи словотворення: префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, складання (основоскладання – юстапозиція, словоскладання – композиція) та ін. <i>Література: 3, 26, 27.</i>	2
11	Словотвір іменників: словотвірні типи субстантивів. Афіксація (суфіксація, префіксація, конфіксація), осново- та словоскладання, аббревіація, конверсія, зрощення, семантичний спосіб. Словотвір іменників. Перехід інших частин мови в іменники (субстантивація). Теоретичне (письмове) опитування. <i>Література: 3, 26, 27.</i>	2
12	Особливості творення займенників (іменних, прикметникових, числівникових та дієслівних). Особливості творення числівників (кількісних, порядкових, дробових). <i>Література: 3, 26, 27.</i>	2
13	Словотвір прикметників. Ступені порівняння як форми якісних прикметників. Творення та значення вищого та найвищого ступенів порівняння. Словотвір якісних прикметників; словотвір відносних і присвійних прикметників; творення прикметників від географічних назв; прикметники, утворені складанням основ. Словотвір прислівників. Ступені порівняння прислівників. <i>Література: 3, 26, 27.</i>	2
14	Морфологічні типи прислівників: відіменникові, відприкметникові, відзайменникові, відчислівникові та віддієслівні. Правопис прислівників і прислівникових сполук. <i>Література: 3, 26, 27.</i>	2

15	Деривація дієслів: специфіка польської мови у порівнянні з українською. Словотвір дієслів: внутрішньодієслівний словотвір, творення дієслів від інших частин мови (суфіксація, конфіксація та ін.). <i>Література: 3, 26, 27.</i>	2
16	Правила поділу слів (неподільні одиниці; поділ груп приголосних; відділення префікса та кореня; правила переносу складних слів; поділ груп приголосних на межі кореня та суфікса). Транскрипція та транслітерація українського алфавіту польською мовою. Орфографічна адаптація іноземних прізвищ та власних назв. Повторення та узагальнення вивченого. Підсумкове заняття. Контрольна робота <i>Література: 3, 26, 27.</i>	4
Разом за II семестр		34

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

Номер теми	Теми практичних занять	Кількість годин
1.	Фонетичний аналіз голосних. Звукова реалізація літер <i>e, q</i> . Здійснення фонетичного запису слів (виконання <i>i</i> подвійної та однієї функції). <i>Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26, 29.</i>	2
2.	Фонетичний аналіз приголосних та приголосних звуків. Принципи транскрибування. <i>Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26.</i>	2
3.	Транскрибування текстів. Аналіз асиміляцій в середині слова. Міжсловна асиміляція. Спрощення груп приголосних <i>Література: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13, 14, 26.</i>	2
Разом за I семестр		6
1.	Основні принципи польської орфографії (фонетичний, морфологічний, історичний та умовний). Правила написання <i>ó-u</i> . Правопис літер <i>ą, ę</i> та буквосполучень <i>o, e +</i> носовий приголосний. Правила вживання літер <i>i, j</i> . Історичні передумови написання <i>rz-ż, ch-h</i> . <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19.</i>	2
2.	Написання слів разом та окремо. Правопис складних слів типу <i>lwipyszczek</i> ; правила написання словосполучень типу <i>lwia paszcza</i> ; написання разом та окремо утворень типу <i>obco brzmiący, łatwo zrozumiały</i> . Правопис словосполучень типу <i>artysta malarz, pies przewodnik</i> ; правопис складених прикметників; правопис числівника <i>pół</i> та <i>ćwierć</i> . Вживання великої та малої літери: синтаксичний, семантичний, емоційний принцип. <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19.</i>	2
3.	Правопис займенникових конструкцій. Написання складених займенників типу <i>ten sam, taki sam</i> . Правопис слова <i>jak</i> та <i>indziej</i> . Правопис часток (<i>nie, bądź, bodaj, byle, chyba, ci, co, lada, niech, niechaj, no, oby, też, to, tu; -że, -ż, -li</i>). Написання заперечної частки <i>nie</i> разом та окремо. Правопис <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> . Правопис слів з префіксами слов'янського та іноземного походження (правопис префіксів <i>niby-, quasi-</i>). <i>Література: 1, 2, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 19, 23, 26.</i>	2
Разом за II семестр		6

5.3. Зміст самостійної (зокрема й індивідуальної) роботи

Самостійна робота здобувачів усіх форм освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуальних завдань, тестування з теоретичного матеріалу тощо. Студенти **заочної** форми навчання виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання і варіанти встановлюються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує на кафедрі у викладача в період настановної сесії. Крім цього, до послуг здобувачів сторінка навчальної дисципліни у середовищі для навчання MOODLE, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1. Підготовка до практичного заняття.	7
2.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 1., підготовка до практичного заняття.	7
3.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 2, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника.	7
4.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 2, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника. Виконання ТК 1.	7
5.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 3, підготовка до практичного заняття.	7
6.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 3, підготовка до практичного заняття. Підготовка до підсумкового теоретичного опитування № 1.	7
7.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 4, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника. 6 10.	7
8.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 4, підготовка до практичного заняття. Виконання ТК 2.	7
9.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 5, підготовка до практичного заняття.	7
10.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 5, підготовка до практичного заняття.	7
11.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 6, підготовка до практичного заняття.	6
12.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 6, підготовка до практичного заняття. Підготовка до підсумкового теоретичного опитування №2.	6
13.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 7, підготовка до практичного заняття.	7
14.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 7, підготовка до практичного заняття.	7
15.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 8, підготовка до практичного заняття-конференції.	6
16.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 8, підготовка до практичного заняття. Виконання ТК 3.	6
17.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т. 9, підготовка до написання контрольної роботи.	2
Разом за І семестр		70
II семестр		
1.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 1, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника.	7
2.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 1, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника.	7
3.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 2, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника.	7
4.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 2, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника. Виконання ТК 1.	7
5.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 3, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника.	7

6.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 3, підготовка до практичного заняття. Підготовка до підсумкового теоретичного опитування № 1.	7
7.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 4, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника.	7
8.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 4, підготовка до практичного заняття. Виконання ТК 2.	7
9.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 5, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника.	7
10.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 5, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника.	7
11.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 6, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника.	6
12.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 6, підготовка до практичного заняття. Підготовка до підсумкового теоретичного опитування №2.	6
13.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 7, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника.	7
14.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 7, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника.	7
15.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 8, підготовка до практичного заняття.	5
16.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т 8, підготовка до практичного заняття. Виконання вправ зі збірника. Виконання ТК 3. Підготовка до підсумкового теоретичного опитування № 3.	9
Разом за II семестр		70

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Вимоги до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми здобуття освіти) та індивідуального домашнього завдання (для студентів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

6. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни відбувається у таких формах: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (бесіда, демонстрування, спостереження, з використанням кейсів, розв'язування задач, презентацій), самостійна робота (індивідуальне домашнє завдання, опрацювання теоретичного матеріалу).

Досягненню мети при вивченні ОК сприяє використання традиційних і сучасних технологій та методів навчання, зокрема таких як: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (виконання вправ, вирішення ситуаційних завдань), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; метод аналізу конкретних ситуацій (case-study) з використанням технологій візуалізації, інформаційно-комунікаційних та технологій дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн-конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (виконання вправ, участь в обговоренні питань, самостійні роботи);
- оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо складеними і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав із будь-якого виду навчальної роботи суму балів, нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватися в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активна робота на занятті, виконання практичних завдань, участь у дискусіях тощо).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією під час вивчення відповідних тем або здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються і не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://e-polish.eu/>; <https://www.eductify.com/pl/polska-ortografia>; <https://www.squla.pl/jezyk-polski>; <https://www.polishpod101.com/index.php>; <https://onlinepolishcourse.com/polish-alphabet/>; <https://varia-course.com/courses-online/polish-language-online-course-for-beginners/>), які сприяють формування компетентностей і

поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи й оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у 1 семестрі

Аудиторна робота					Контрольні заходи						Семестровий контроль	Разом
Усні відповіді на практичних заняттях				Підсумкове опитування	Тестовий контроль			Індивідуальне домашнє завдання		Контрольна робота	Залік	
№1-2	№3-4	№5-6	№7-8	№1	№1	№2	№3	№1	№2	№1		
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)												
3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	12-20		60-100
12-20				6-10	18-30			12-20		12-20		

Примітка: УО – усне опитування; ПО – підсумкове опитування; ТК – тестовий контроль; СР – самостійна робота; КР – контрольна робота; ПК – підсумковий контроль (іспит). За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перескласти у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи й оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти у 1 семестрі

Аудиторна робота				Контрольні заходи			Семестровий контроль	Разом
Усні відповіді на практичних заняттях		Тестовий контроль			Індивідуальне домашнє завдання	Контрольна робота	Залік	
№1	№2	№1	№2	№3	№1	№1		
<i>Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)</i>								
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	12-20	18-30		60-100
12-20		18-30			12-20	18-30		

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи й оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у 2 семестрі

Аудиторна робота				Контрольні заходи				Семестровий контроль	Разом
Усні відповіді на практичних заняттях		Індивідуальне домашнє завдання		Тестовий контроль		Контрольна робота		Іспит	
1-4	5-8	9-12	13-16	№1	№1	№2	№3	№4	
<i>Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)</i>									
3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	3-5	3-5	3-5	3-5	6-10
12-20				6-10	12-20				24-40
									60-100

Примітка: За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перескласти у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи й оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти у 2 семестрі

Аудиторна робота		Контрольні заходи				Семестровий контроль	Разом
Усні відповіді на практичних заняттях	Індивідуальне домашнє завдання	Тестовий контроль		Контрольна робота		Іспит	
№1	№1	№1	№2	№3	№4		
<i>Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)</i>							
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	12-20	30-50
3-5	3-5	12-20		12-20		30-50	60-100

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань – два практичних (транскрибування тексту, аналіз фонетичних явищ) і одне – теоретичне. Кількість завдань у контрольній роботі залежно від особливостей дисципліни визначає кафедра. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з практичних завдань – 5 балами, теоретичне завдання 10

балами, загальна максимальна сума балів становить 20. Критерії оцінювання контрольної роботи:

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Практичне завдання № 1	3	4	5
Практичне завдання № 2	3	4	5
Теоретичне питання	6	8	10
Всього балів	12		20

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (12 балів) та максимального (20 балів), знаходиться в межах 13-19 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерію оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, вміє заповнювати форми звітності, аналізувати їх на помилки та виправляти їх, шукати взаємозв'язки між формами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>помилки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в

(достатній)	обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекошує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, максимальний – 10 балів).

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–13	14–16	17–22	23–25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми навчання (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24		40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми навчання (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	10	15
Теоретичне питання № 2	6	10	15
Практичне завдання	8	14	20
Разом:	30		50

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом

F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні
---	------	--	---

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

11. Питання для самоконтролю результатів навчання

I семестр

1. Предмет фонетики. Історія розвитку фонетичної науки. Місце фонетики серед інших лінгвістичних дисциплін.

2. Теоретичне і практичне значення вивчення фонетики. Галузі фонетики.

3. Три аспекти вивчення звуків мовлення: артикуляційний, акустичний та лінгвістичний.

4. Органи мови та слуху і їх функції у процесі артикуляції та перцепції звуків мови.

5. Звук як явище акустики. Акустичні властивості звуків.

6. Методи експериментальних досліджень.

7. Підсистеми фонетичної системи польської мови (система голосних та система приголосних).

8. Система голосних: артикуляційна та акустична характеристика голосних, основні принципи класифікації голосних. Носові голосні, особливості їх артикуляції. Напівголосні (нескладотворчі) і та у.

9. Артикуляційна та акустична характеристика приголосних. Основні принципи класифікації приголосних (за місцем, способом творення та участю голосових зв'язок у процесі артикуляції). М'які, тверді та пом'якшені звуки. Асинхронічна палатальність.

10. Три фази звуків. Позиційні асиміляції звуків у процесі мовлення. Асиміляція в середині слова та на межі слів. Живі та мертві асиміляційні процеси. Прогресивні та регресивні асиміляції. Асиміляція за дзвінкістю-глухістю. Асиміляція за місцем творення. Асиміляція за способом творення. Вимова приголосних в абсолютному кінці слова. Спрощення в групах приголосних. Міжслівна фонетика: варшавська та краківська вимови. Транскрипція та її типи.

11. Поняття наголосу. Види наголосів. Наголос у польській мові. Слова і форми з наголосом на третьому та четвертому з кінця складах у польській мові. Проклітики та енклітики. Поняття складу. Види складів. Правила поділу слів на склади.

12. Поняття орфоепічної норми. Кодифікація вимови. Старанна та розмовна вимова.

13. Основні тенденції розвитку фонетичної системи сучасної польської мови. Наголос, вагання наголосу. Тенденція до уніфікації наголосу у розмовній мові.

14. Фонологічна система сучасної польської мови. Поняття фонем в сучасній лінгвістиці. Фонема і звук. Диференціальні ознаки фонем.

15. Чергування голосних і приголосних фонем у сучасній польській мові.

II семестр

1. Орфографія. Місце орфографії серед інших лінгвістичних дисциплін.

2. Основні принципи польської орфографії (фонетичний, морфологічний, історичний та умовний).

3. Правила написання ó-у.

4. Правопис літер а, е та буквосполучень о, е + носовий приголосний.

5. Правила вживання літер і, j.

6. Історичні передумови написання rz-ż, ch-h.

7. Правопис окремих типів дериватів (префікс z- (z-, s-, ś-), wz- (wz-, wez-, ws-, wes), інших префіксів, що закінчуються на приголосний (bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-);
8. Правила написання подвоєних приголосних; прикметники на -ski, -cki, -dzki; іменники на -stwo, -ctwo, -dztwo; іменники на -szczyzna, -cczyzna, -dczyzna).
9. Правопис окремих іменних та дієслівних форм (написання іменників на -eja, -ea, -ua.
10. Правопис s, z, c, n перед м'якими приголосними, дієслова на -ł у минулому часі.
11. Закінчення -łszy, -wszy у дієприслівниках; закінчення форм інфінітива).
12. Написання слів разом та окремо. Правопис складних слів типу lwipyszczek; правила написання словосполучень типу lwia paszcza.
13. Написання разом та окремо утворень типу obco brzmiący, łatwo zrozumiały. правопис словосполучень типу artysta malarz, pies przewodnik.
14. Правопис складених прикметників; правопис числівника ról та ćwierć.
16. Правила написання прийменникових конструкцій, дериватів, утворених від прийменникових словосполучень та складених прийменників.
17. Правопис займенникових конструкцій. Написання складених займенників типу ten sam, taki sam. Правопис слова jak та indziej.
18. Правопис часток (nie, bądź, bodaj, byle, chyba, ci, co, lada, niech, niechaj, no, oby, też, to, tu; -że, -ż, -li).
19. Написання заперечної частки nie разом та окремо.
20. Правопис -bym, -byś, -by, -byśmy, -byście.
21. Правопис слів з префіксами слов'янського та іноземного походження (правопис префіксів ni- by-, quasi-).
22. Вживання великої та малої літери: синтаксичний, семантичний, емоційний принцип. Можливість варіантного написання.
23. Вживання дефіса (правопис слів типу pseudo-Polak, eks-Amerykanin; написання географічних назв типу Bielsko-Biała).
24. Правопис складених прикметників типу biało-czerwony; правопис двочленних іменників типу laska-paśał, kupno-sprzedaż).
25. Місце словотвору в системі граматики сучасної польської мови.
26. Словотвір сучасної польської мови: дериваційні класи та словотвірні засоби.
27. Загальна класифікація дериватів. Поняття словотвірного ланцюжка, словотвірного гнізда і продуктивного словотвірного типу.
28. Основні формальні способи словотворення: префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, складання (основоскладання – юстапозиція, словоскладання – композиція) та ін.
29. Словотвір іменників: словотвірні типи субстантивів.
30. Словотвір прикметників.
31. Словотвір прислівників.
32. Деривація дієслів: специфіка польської мови у порівнянні з українською.
33. Словотвір займенників та числівників.
34. Правила поділу слів на склади (неподільні одиниці; поділ груп приголосних; відділення префікса та кореня; правила переносу складних слів; поділ груп приголосних на межі кореня та суфікса).
35. Транскрипція та транслітерація українського алфавіту польською мовою. Орфографічна адаптація іноземних прізвищ та власних назв.

12 Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес із дисципліни «Сучасна польська мова. Фонетика й орфографія» повністю забезпечений необхідною навчально-методичною літературою (зокрема, підручниками, рекомендованими МОН України, вченими радами ЗВО), яка в достатній кількості є в науковій бібліотеці університету. Крім того, необхідні навчально-методичні матеріали розміщені в Модульному середовищі для навчання MOODLE:

1. Курс «Сучасна польська мова. Фонетика й орфографія. I семестр». URL: Курс «Сучасна польська мова. Фонетика й орфографія. II семестр». URL:

2. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання з дисципліни «Сучасна польська мова. Фонетика». URL:, а також методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання з дисципліни «Сучасна польська мова. Фонетика».

13 Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

14. Рекомендована література

Основна

1. Войцева О. Відкрий таємниці польської мови: підруч. для студентів філол. ф-тів. 2-ге вид., випр. і доп. Чернівці : «Букрек», 2016. 272 с.
1. Кравчук А. Польська вимова з елементами правопису (для українців, що вивчають польську мову) : навч. посіб. Київ, 2015.
2. Сучасна польська мова. Орфографія. Словотвір : збірник вправ та завдань для здобувачів вищої освіти спеціальності 014.028 Середня освіта. Мови і літератури (польська, українська). Укладач О. П. Ранюк. Хмельницький. 80 с.
3. Ранюк О. П. Сучасна польська мова. Фонетика : збірник вправ до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.02 «Середня освіта. Мова і література (польська, українська)». Хмельницький : ХНУ, 2022. 50 с.
4. Karczmarszuk B. Wymowa polska z ćwiczeniami. Lublin : Wydawnictwo Asocjacja LOGOPEDIC, 2012.
5. Kołaczek E. Fonetyka. Testuj swój polski. [Phonetics. Test your Polish]. Kraków : Prolog Szkoła Języków Obcych. 2017. 168 s.
6. Lipińska E. Nie ma róży bez kolców : ćwiczenia ortograficzne dla cudzoziemców. Kraków : Universitas, 2014. 244 s.
7. Lipińska E., Dąbska E. G. Pisać jak z nut. Kraków : Universitas, 2016. 455 s.
8. Ostaszewska D., Tambor J. Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. Warszawa, 2012.
9. Słownik ortograficzny PWN. Red. E. Polański. Warszawa : PWN, 2018. 458 s.
10. Wielki słownik ortograficzny PWN z zasadami pisowni i interpunkcji. Red. E. Polański. Warszawa : PWN, 2019. 1030 s.
11. Wiśniewski M. Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego. Toruń, 2007. 202 s.

Додаткова література

12. Ранюк О. П., Войталюк С. В. Робота з текстом на заняттях із дисципліни «Сучасна польська мова». *Славістичні студії: лінгвістика, літературознавство, дидактика : збірник наукових праць*. Хмельницький, 2022. Випуск одинадцятий. С. 188–194.
13. Ранюк О. Голос як інструмент професійної діяльності педагога: значення, проблема, профілактика. *Current challenges of science and education. Proceedings of the 4th International scientific and practical conference*. MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2023. P. 402–407.
14. Ранюк О. П., Войталюк С. В. Формування фонетичної компетентності на заняттях з дисципліни «Сучасна польська мова». *Наукові записки Тернопільського національного*

- педагогічного університету ім. В. Гнатюка*. Сер. Педагогіка. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка 2021. № 1. С. 116–122.
15. Derwodejowa M., Gałczyńska A. i in. *Język polski. Kompendium*. Warszawa, 2005.
 16. Kremiec A. *Zbiór dyktand*. Kraków, 2006.
 17. Kubiak-Sokół A. *Piszemy poprawnie. Poradnik językowy* PWN. Warszawa, 2008.
 18. Maciołek M. Przejawy tendencji do ekonomiczności środków językowych w zakresie wymowy i podsystemu fonologicznego. *Linguarum Silva*, 2015, 4, s. 185-207.
 19. Madelska L., Witaszek-Samborska M. *Zapis fonetyczny. Zbiór ćwiczeń*. Wyd. VII poprawione i uzupełnione. Poznań : Wydawnictwo Naukowe, 2015. 174 s.
 20. Mamela M. *Dyktanda. Teksty ortograficzne do ćwiczeń w pisaniu*. Toruń, 2006.
 21. Mamela M. *Teksty ortograficzne do uzupełnienia*. Toruń, 2006.
 22. Nagórko A. *Podręczna gramatyka języka polskiego*. Warszawa, 2010.
 23. Nagórko A. *Zarys gramatyki polskiej*. Warszawa : PWN, 2007, 332 s.
 24. Oczkos M. *Sztuka poprawnej wymowy, czyli o bełkotaniu i fałunieniu*. Wydawnictwo RM, 2013. 57 s.
 25. *Polszczyzna na co dzień*, pod. red. Bańko M. Warszawa : PWN, 2006. 809 s.
 26. Pyzik J. *Przygoda z gramatyką*. Kraków : Universites, 2006. 464 s.
 27. Rutkiewicz-Hanczewska M. Błąd wymowy czy wada wymowy? O nowej artykulacji głosek szeregu ciszącego. *Język Polski*, 2009, T. 89, z. 4–5, S. 353–364.
 28. Tambor J. *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego. Ćwiczenia*. Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 2010. 190 s.
 29. Tarnowska E. *Dyktanda z powtórką zasad ortografii*. Warszawa, 2003.
 30. *Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*. Ped. K. Kłosińska. Warszawa : FELBERG SJA, 2004. 290 s.
 31. Wichrowska W. *Szkolny słownik ortograficzny*. Warszawa, 2003.
 32. Wiśniewski M. *Zadania z fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego*. Toruń, 1999. 310 s.
 33. Zarych E. *Ortografia polska w ćwiczeniach dla obcokrajowców*. Kraków : Prolog, 2016. 162 s.

Інформаційні ресурси:

1. Електронна бібліотека університету. URL :<http://library.khmnu.edu.ua/>.
2. Інституційний репозитарій ХНУ. URL :<http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.
3. Модульне середовище для навчання. URL :<https://msn.khmnu.edu.ua/>.